TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. kovo 14 d.*

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas – SESV 258 straipsnis – Direktyva (ES) 2018/1972 – Europos elektroninių ryšių kodeksas – Neperkėlimas į nacionalinę teisę ir nepranešimas apie perkėlimo priemones – SESV 260 straipsnio 3 dalis – Prašymas įpareigoti sumokėti vienkartinę sumą ir periodinę baudą – Sankcijos dydžio nustatymo kriterijai – Dalinis atsisakymas“

Byloje C-457/22

dėl 2022 m. liepos 8 d. pagal SESV 258 straipsnį ir SESV 260 straipsnio 3 dalį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama M. Kocjan, U. Małecka, L. Malferrari ir E. Manhaeve,

ieškovė,

prieš

Slovėnijos Respubliką, atstovaujamą T. Mihelič Žitko,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininko pareigas einantis J.-C. Bonichot, teisėjai S. Rodin ir L. S. Rossi (pranešėja),

generalinė advokatė T. Ćapeta,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: slovėnų.

Sprendimą

1 Ieškiniu Europos Komisija Teisingumo Teismo prašo:

– pripažinti, kad nepriėmusi 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (OL L 321, 2018, p. 36), įgyvendinančių įstatymų ir kitų teisės aktų arba bet kuriuo atveju nepranešusi apie šias nuostatas Komisijai Slovėnijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 124 straipsnio 1 dalį,

– pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį įpareigoti Slovėnijos Respubliką sumokėti 6 256,17 EUR periodinę baudą už kiekvieną dieną nuo sprendimo šioje byloje paskelbimo dienos dėl to, kad ši valstybė narė neįvykdė įsipareigojimo pranešti apie minėtos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemones,

– pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį įpareigoti Slovėnijos Respubliką sumokėti 1 390,77 EUR sumą už kiekvieną dieną, padaugintą iš dienų, kuriomis tęsėsi pirmoje įtraukoje aprašytas įsipareigojimų neįvykdymas, skaičiaus, o bendra suma turi būti mažiausiai 383 000 EUR ir

– priteisti iš Slovėnijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Teisinis pagrindas

2 Direktyvos 2018/1972 2 ir 3 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(2) Komisija periodiškai peržiūri penkių direktyvų <…>, kurios sudaro galiojančią elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistemą, veikimą, siekdama visų pirma nustatyti, ar reikia jas iš dalies pakeisti atsižvelgiant į technologijų ir rinkos pokyčius;

(3) 2015 m. gegužės 6 d. komunikate, nustatančiame Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją, Komisija nurodė, kad peržiūrint telekomunikacijų reguliavimo sistemą dėmesys bus visų pirma skiriamas priemonėms, kuriomis siekiama skatinti investicijas į sparčiojo plačiajuosčio ryšio tinklus, užtikrinti nuoseklesnį vidaus rinka grindžiamas požiūris į radijo spektro politiką ir valdymą, sudaryti sąlygas tikrai vidaus rinkai sprendžiant reguliavimo susiskaidymo problemą, užtikrinti veiksmingą vartotojų apsaugą, vienodas sąlygas visiems rinkos dalyviams ir nuoseklų taisyklių taikymą, taip pat sukurti veiksmingesnę reguliavimo institucijų sistemą.“

3 Šios direktyvos 1 straipsnyje „Dalykas, taikymo sritis ir tikslai“ numatyta:

„1. Ši direktyva nustato suderintą elektroninių ryšių tinklų, elektroninių ryšių paslaugų, susijusių priemonių ir susijusių paslaugų reguliavimo sistemą ir tam tikrus galinių įrenginių aspektus. Ji nustato nacionalinių reguliavimo institucijų ir, kai taikytina, kitų kompetentingų institucijų užduotis ir procedūras, siekiant užtikrinti, kad reguliavimo sistema būtų suderintai taikoma visoje [Europos] Sąjungoje.

2. Šia direktyva siekiama:

a) elektroninių ryšių tinkluose ir paslaugose įgyvendinti vidaus rinką, kurioje įdiegiami ir įsisavinami itin didelio pralaidumo tinklai, užtikrinama tvari konkurencija, elektroninių ryšių paslaugų sąveika, prieinamumas, tinklų ir paslaugų saugumas ir nauda galutiniams naudotojams; ir

b) užtikrinti, kad visoje Sąjungoje būtų teikiamos geros kokybės, įperkamos viešai prieinamos paslaugos veiksmingos konkurencijos ir laisvo pasirinkimo sąlygomis, reglamentuoti tokius atvejus, kai rinka nepakankamai tenkina galutinių naudotojų, įskaitant neįgalius naudotojus, poreikius naudotis paslaugomis vienodomis sąlygomis su kitais, ir nustatyti reikiamas galutinių naudotojų teises.

<…>“

4 Minėtos direktyvos 124 straipsnio „Perkėlimas į nacionalinę teisę“ 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 21 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės taiko tas nuostatas nuo 2020 m. gruodžio 21 d.

Valstybės narės, tvirtindamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvas, kurias panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio formuluotę nustato valstybės narės.“

Ikiteisminė procedūra ir procesas Teisingumo Teisme

5 Kadangi Slovėnijos Respublika nepateikė jokios informacijos apie nuostatų, būtinų Direktyvai 2018/1972 perkelti į Slovėnijos teisę, priėmimą, kaip numatyta jos 124 straipsnyje, 2021 m. vasario 4 d. Komisija išsiuntė šiai valstybei narei oficialų pranešimą.

6 Paprašiusios pratęsti atsakymo į šį oficialų pranešimą terminą ir pasiekusios, kad šis terminas būtų pratęstas, 2021 m. birželio 4 d. Slovėnijos valdžios institucijos pateikė atsakymą, visų pirma nurodydamos, kad Direktyva 2018/1972 turi būti perkelta įstatymu, kuris turi būti paskelbtas ir apie kurį turi būti pranešta Komisijai ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio mėn. (toliau – perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymas).

7 2021 m. rugsėjo 23 d. Komisija pateikė Slovėnijos Respublikai pagrįstą nuomonę. 2021 m. lapkričio 5 d. Slovėnijos valdžios institucijos paprašė pratęsti atsakymo į šią pagrįstą nuomonę terminą ir pranešė Komisijai, kad dėl incidento per vidaus teisėkūros procedūrą pavėluota priimti šį įstatymą, kuris dabar turėtų būti paskelbtas ir apie jį turėtų būti pranešta 2022 m. kovo mėn.

8 Komisija patenkino šį prašymą ir pratęsė terminą iki 2022 m. vasario 23 d.

9 Atsakyme į 2022 m. vasario 18 d. pagrįstą nuomonę Slovėnijos valdžios institucijos nurodė, kad dėl nenumatytų aplinkybių toliau vėluojama perkelti Direktyvą 2018/1972 į nacionalinę teisę. Visų pirma jos nurodė, kad perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymo projektas dabar turėtų būti priimtas 2022 m. balandžio mėn., o vėliau šis įstatymas turėtų būti paskelbtas ir Komisijai apie jį bus pranešta. Be to, 2022 m. kovo 18 d. šios institucijos pateikė šio įstatymo projekto nuostatų ir tam tikrų šios direktyvos nuostatų atitikties lentelę. 2022 m. kovo 25 d. Komisija pateikė pastabas dėl to įstatymo projekto.

10 Manydama, kad Slovėnijos Respublika nepriėmė šiai direktyvai įgyvendinti būtinų nuostatų, 2022 m. balandžio 6 d. Komisija nusprendė pareikšti šį ieškinį Teisingumo Teisme.

11 2022 m. balandžio 12 d. Slovėnijos valdžios institucijos pranešė Komisijai, kad balsavimas dėl įstatymo, kuriuo direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, projekto sustabdytas, nes grupė Parlamento narių pateikė prašymą surengti konsultacinį referendumą dėl šio projekto.

12 2022 m. birželio 14 d. Slovėnijos valdžios institucijos informavo Komisiją apie pažangą, padarytą perkeliant Direktyvą 2018/1972 į nacionalinę teisę. Visų pirma jos nurodė, kad po Parlamento rinkimų visos teisėkūros procedūros, pradėtos per ankstesnę Parlamento kadenciją (įskaitant procedūras, susijusias su perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymo projektu), buvo nutrauktos, kad buvo pateiktas naujas perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymo projektas ir kad referendumas dėl jo nebuvo ir nebus rengiamas. Šios institucijos nepateikė jokio naujo įstatymo projekto priėmimo tvarkaraščio.

13 2022 m. liepos 8 d. Komisija pareiškė šį ieškinį.

14 Slovėnijos Respublika Teisingumo Teismo prašo sumažinti Komisijos prašomų piniginių sankcijų dydį, o nepatenkinus šio reikalavimo – atmesti visus jos reikalavimus.

15 2022 m. gruodžio 19 d. triplike Slovėnijos Respublika informavo Teisingumo Teismą apie tai, kad 2022 m. rugsėjo 28 d. buvo priimtas perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymas, kad ji tą pačią dieną apie tai informavo Komisiją ir kad šis įstatymas įsigaliojo 2022 m. lapkričio 10 d.

16 2022 m. gruodžio 19 d. šioje byloje buvo užbaigta rašytinė proceso dalis.

17 2023 m. birželio 20 d. aktu Komisija informavo Teisingumo Teismą apie tai, kad Slovėnijos Respublikos atliktas Direktyvos 2018/1972 perkėlimas į nacionalinę teisę gali būti laikomas baigtu 2022 m. lapkričio 10 d., ir iš dalies atsisakė ieškinio, t. y. atsisakė prašymo skirti periodinę baudą, ir patikslino savo reikalavimą įpareigoti šią valstybę narę sumokėti 958 240,53 EUR dydžio vienkartinę sumą.

18 2023 m. liepos 31 d. Slovėnijos Respublika pateikė pastabas dėl Komisijos dalinio atsisakymo ir reikalavimo patikslinimo.

Dėl ieškinio

Dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnį

Šalių argumentai

19 Komisija primena, kad pagal SESV 288 straipsnio trečią pastraipą valstybės narės privalo priimti nuostatas, būtinas direktyvų perkėlimui į nacionalinę teisę per šiose direktyvose nustatytus terminus užtikrinti, ir nedelsdamos apie jas pranešti Komisijai.

20 Komisija nurodo, kad įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį baigiantis pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui.

21 Nagrinėjamu atveju pasibaigus šiam terminui ir net šio ieškinio pareiškimo dieną Slovėnijos Respublika dar nebuvo ėmusis priemonių, būtinų Direktyvai 2018/1972 perkelti į nacionalinę teisę, ir bet kuriuo atveju apie jas nebuvo pranešusi Komisijai.

22 Komisijos teigimu, Slovėnijos Respublika faktiškai neginčija įsipareigojimų neįvykdymo, dėl kurio jai priekaištaujama, tik remiasi praktinėmis ir vidaus aplinkybėmis, kad jį pateisintų. Vis dėlto direktyvos neperkėlimo į nacionalinę teisę per šioje direktyvoje numatytą terminą negalima pateisinti tokiomis aplinkybėmis.

23 Iš tiesų Slovėnijos Respublika faktiškai neginčija įsipareigojimų neįvykdymo, tik aprašo eigą darbų, kuriuos atlikus galiausiai buvo priimtas perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymas, įsigaliojęs 2022 m. lapkričio 10 d. Vis dėlto ji pabrėžia per visą procedūrą lojaliai bendradarbiavusi su Komisija ir ją informavusi apie šios procedūros eigą; procedūros vėlavimą lėmė nenumatytos aplinkybės, kurias ši valstybė narė paaiškino Komisijai savo atsakyme į pagrįstą nuomonę.

Teisingumo Teismo vertinimas

24 Pagal suformuotą jurisprudenciją įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, ir Teisingumo Teismas negali atsižvelgti į vėliau įvykusius pokyčius (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 15 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

25 Be to, Teisingumo Teismas yra ne kartą nusprendęs, kad jei direktyvoje aiškiai numatyta valstybių narių pareiga užtikrinti, kad jos perkėlimo priemonėse būtų nuoroda į šią direktyvą arba tokia nuoroda būtų daroma jas oficialiai skelbiant, bet kuriuo atveju būtina, kad valstybės narės priimtų aiškų aptariamos direktyvos perkėlimo aktą (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 16 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

26 Nagrinėjamu atveju terminas atsakymui į pagrįstą nuomonę pateikti, kurį Komisija pratęsė, baigėsi 2022 m. vasario 23 d. Vadinasi, nurodyto įsipareigojimų neįvykdymo buvimą ar nebuvimą reikia vertinti atsižvelgiant į tą dieną galiojusius nacionalinės teisės aktus (šiuo klausimu žr.

2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 17 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

27 Šiuo klausimu neginčijama, kad tą dieną Slovėnijos Respublika nebuvo patvirtinusi priemonių, būtinų Direktyvos 2018/1972 perkėlimui užtikrinti, taigi ir nepranešė apie šias priemones Komisijai.

28 Siekdama pateisinti įsipareigojimų neįvykdymą Slovėnijos Respublika, pirma, remiasi per teisėkūros procedūrą įvykusiu incidentu, Parlamento rinkimais ir prašymu surengti konsultacinį referendumą ir, antra, pabrėžia nuolatinį bendravimą ir lojalų bendradarbiavimą su Komisija.

29 Vis dėlto tokie argumentai negali pateisinti Komisijos nurodyto įsipareigojimų neįvykdymo.

30 Viena vertus, Slovėnijos Respublikos nurodytos vidaus konstitucinio pobūdžio aplinkybės negali būti reikšmingos, nes pagal suformuotą jurisprudenciją valstybės narės vidaus tvarkos praktika ar situacijos negali pateisinti iš Sąjungos direktyvų kylančių pareigų ir terminų nesilaikymo, taigi ir pavėluoto ar nevisiško šių direktyvų perkėlimo (2021 m. sausio 13 d. Sprendimo *Komisija / Slovėnija (FPRD II)*, C-628/18, EU:C:2021:1, 79 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

31 Kita vertus, aplinkybė, kad Slovėnijos Respublika bendradarbiavo su Komisija, taip pat nėra svarbi vertinant įsipareigojimų neįvykdymo, dėl kurio priekaištaujama šiai valstybei narei, realumą, nes pagal ESS 4 straipsnio 3 dalį valstybės narės ir Sąjungos institucijos turi pareigą bendradarbiauti tarpusavyje ir ši pareiga taip pat apima tinkamą ir visišką direktyvų perkėlimą į nacionalinę teisę per jose nustatytus terminus.

32 Todėl reikia konstatuoti, kad pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, kurį Komisija pratęsė, nepriėmusi įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų Direktyvai 2018/1972 įgyvendinti, taigi ir nepranešusi apie šias nuostatas Komisijai, Slovėnijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 124 straipsnio 1 dalį.

Dėl pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį pateiktų prašymų

Dėl prašymo įpareigoti sumokėti periodinę baudą

33 Kaip pažymėta šio sprendimo 17 punkte, 2023 m. birželio 20 d. aktu Komisija pripažino, kad Slovėnijos Respublikos atliktas Direktyvos 2018/1972 perkėlimas į nacionalinę teisę gali būti laikomas užbaigtu 2022 m. lapkričio 10 d., todėl atsiėmė prašymą skirti periodinę baudą.

34 Šiomis aplinkybėmis nebereikia priimti sprendimo dėl šio prašymo.

Dėl prašymo įpareigoti sumokėti vienkartinę sumą

– *Šalių argumentai*

35 Komisija teigia, kad Direktyva 2018/1972 buvo priimta pagal įprastą teisėkūros procedūrą, todėl patenka į SESV 260 straipsnio 3 dalies taikymo sritį, o Slovėnijos Respublikos įsipareigojimų, numatytų šios direktyvos 124 straipsnio 1 dalyje, neįvykdymas akivaizdžiai yra nepranešimas apie direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, kaip tai suprantama pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį.

36 Komisija primena, kad Komunikato 2011/C 12/01 „SESV 260 straipsnio 3 dalies įgyvendinimas“ (OL C 12, 2011, p. 1) (toliau – 2011 m. komunikatas) 23 punkte nurodė, jog sankcijos, kurias siūlys pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį, bus nustatomos taikant tą patį metodą, kuris taikomas kreipiantis į Teisingumo Teismą pagal 260 straipsnio 2 dalį, kaip nurodyta Komunikato SEC(2005) 1658 „[SESV 260] straipsnio įgyvendinimas“ (toliau – 2005 m. komunikatas) 14-18 punktuose.

37 Taigi sankcijos nustatymas turi būti grindžiamas pažeidimo sunkumu, jo trukme ir būtinybe užtikrinti pačios sankcijos atgrasomąjį poveikį, kad būtų išvengta pakartotinių pažeidimų.

38 Pirma, dėl pažeidimo sunkumo pažymėtina, kad pagal 2005 m. komunikato 16 punktą ir 2011 m. komunikatą Komisija nustato sunkumo koeficientą atsižvelgdama į du kriterijus, t. y. Sąjungos taisyklių, kurios buvo pažeistos, svarbą ir jų pasekmes atitinkamiems bendriesiems ir privatiems interesams.

39 Viena vertus, Komisija pažymi, kad Direktyva 2018/1972 yra pagrindinis pagal teisėkūros procedūrą priimtas teisės aktas elektroninių ryšių srityje. Pirmiausia pasakytina, kad Europos elektroninių ryšių kodeksu (toliau – EERK) modernizuojama Sąjungos elektroninių ryšių reguliavimo sistema, didinant vartotojų pasirinkimo galimybes ir stiprinant jų teises, užtikrinant aukštesnius ryšių paslaugų standartus, skatinant investicijas į itin didelio pralaidumo tinklus ir belaidę prieigą prie itin didelio pralaidumo ryšio visoje Sąjungoje. Taip pat EERK įtvirtintos elektroninių ryšių sektoriaus organizavimo taisyklės, įskaitant jo institucinę struktūrą ir valdymą. Šio kodekso nuostatomis sustiprinamas nacionalinių reguliavimo institucijų vaidmuo nustatant minimalią šių institucijų kompetenciją ir sustiprinant jų nepriklausomumą, įtvirtinus skyrimo kriterijus ir pareigas teikti informaciją. Be to, EERK užtikrinamas ir itin veiksmingas radijo spektro (toliau – spektras) valdymas. Šios nuostatos sustiprina valstybių narių praktikos, susijusios su pagrindiniais spektro leidimų aspektais, nuoseklumą. Šiomis nuostatomis skatinama konkurencija tarp infrastruktūros ir itin didelio pralaidumo tinklų diegimo visoje Sąjungoje. Galiausiai EERK reglamentuojami įvairūs elektroninių ryšių paslaugų teikimo aspektai, įskaitant universaliųjų paslaugų įpareigojimus, numeracijos išteklius ir galutinių naudotojų teises. Sugriežtinus šias taisykles siekiama padidinti vartotojų saugumą ir apsaugą, ypač kiek tai susiję su galimybe naudotis šiomis paslaugomis už prieinamą kainą.

40 Kita vertus, Direktyvos 2018/1972 neperkėlimas į Slovėnijos teisę kenkia reguliavimo praktikai visoje Sąjungoje, kiek tai susiję su elektroninių ryšių sistemos valdymu, spektro leidimais ir patekimo į rinką taisyklėmis. Taigi įmonės negali naudotis nuoseklesnėmis ir nuspėjamomis esamo spektro naudojimo teisių suteikimo ar jų atnaujinimo procedūromis ir numatyti reguliavimo, kylančio iš minimalios 20 metų spektro naudojimo licencijų galiojimo trukmės. Tokie trūkumai daro tiesioginę įtaką itin didelio pralaidumo tinklų prieinamumui ir diegimui Sąjungoje. Be to, vartotojai negali pasinaudoti tam tikra apčiuopiama nauda, kuri jiems

suteikiama pagal šią direktyvą, pavyzdžiui, sprendimais, susijusiais su įperkamų ryšių paslaugų teikimu, reikalavimu suteikti jiems aiškią informaciją apie sutartis, įpareigojimu taikyti skaidrius tarifus, tinklo teikėjų pakeitimo supaprastinimu siekiant skatinti palankesnes mažmenines kainas ir operatorių pareiga suteikti galutiniams naudotojams su negalia lygiavertes galimybes naudotis ryšių paslaugomis.

41 Kadangi Slovėnijos Respublika pranešė Komisijai apie priemones, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama labai nedaug Direktyvos 2018/1972 straipsnių, Komisija siūlo sunkumo koeficientą 9.

42 Antra, dėl įsipareigojimų neįvykdymo trukmės Komisija teigia, kad ji atitinka laikotarpį nuo dienos, einančios po Direktyvos 2018/1972 perkėlimo termino pabaigos, t. y. 2020 m. gruodžio 22 d., iki dienos, kurią pasibaigė šio sprendimo 32 punkte konstatuotas įsipareigojimų neįvykdymas, t. y. iki dienos, einančios prieš dieną, kurią Slovėnijos Respublika įvykdė įsipareigojimus – tai įvyko 2022 m. lapkričio 10 d., t. y. perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymo įsigaliojimo dieną, kaip nurodyta šio sprendimo 15 punkte. Vadinasi, šis įsipareigojimų neįvykdymas tęsėsi 688 dienas.

43 Trečia, kiek tai susiję su Slovėnijos Respublikos pajėgumu mokėti, Komisija taikė kintamąjį „n“, numatytą jos Komunikate 2019/C 70/01 „Vienkartinių sumų ir už kiekvieną dieną mokamų periodinių baudų, kurias Komisija siūlo taikyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo bylose dėl pažeidimų, apskaičiavimo metodo pakeitimas“ (OL C 70, 2019, p. 1). Taikant šį kintamąjį, atsižvelgiama į du veiksnius, t. y. bendrąjį vidaus produktą (BVP) ir atitinkamos valstybės narės institucinę svarbą, kurią atspindi šiai valstybei narei skirtų vietų Europos Parlamente skaičius.

44 Nors Teisingumo Teismas 2022 m. sausio 20 d. Sprendime *Komisija / Graikija (Valstybės pagalbos susigrąžinimas – Feronikelis)* (C-51/20, EU:C:2022:36) jau buvo suabejojęs tiek šio antrojo veiksnio, tiek tame komunikate numatyto koregavimo koeficiento 4,5 svarba, Komisija vis dėlto nusprendė nagrinėjamu atveju taikyti tame komunikate numatytus kriterijus, kol bus priimtas naujas komunikatas, kuriame būtų atsižvelgta į šią naujausią Teisingumo Teismo jurisprudenciją.

45 Remiantis Komisijos komunikatu 2022/C 74/02 „Duomenų, naudojamų apskaičiuojant vienkartines sumas ir baudas, kurias Komisija siūlys taikyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui vykdant pažeidimo tyrimo procedūrą, atnaujinimas“ (OL C 74, 2022, p. 2) (toliau – 2022 m. komunikatas), Slovėnijos Respublikai taikomas kintamasis „n“ yra 0,17.

46 Dėl vienkartinės sumos dydžio nustatymo pažymėtina, kad iš 2005 m. komunikato 20 punkto matyti, kad ši suma turi būti bent jau fiksuota minimali suma, atspindinti principą, pagal kurį kiekvienas užsitęsęs Sąjungos teisės nevykdymo atvejis, neatsižvelgiant į jokias sunkinančias aplinkybes, savaime yra teisėtumo principo pažeidimas teisinėje visuomenėje, už kurį turi būti skirta reali sankcija. Remiantis 2022 m. komunikatu, minimali Slovėnijos Respublikos mokėtina vienkartinė suma būtų 383 000 EUR.

47 Taikant 2005 m. ir 2011 m. komunikatuose nustatytą metodą, jei apskaičiuota vienkartinė suma viršytų minimalią vienkartinę sumą, Komisija siūlo Teisingumo Teismui vienkartinę sumą nustatyti padauginus sumą už kiekvieną dieną iš dienų, atitinkančių pažeidimo trukmę, skaičiaus (nagrinėjamu atveju – 688 dienų).

48 Taigi vienkartinės sumos per dieną mokėtinas dydis turi būti apskaičiuojamas standartinę fiksuoto dydžio sumą, taikomą apskaičiuojant vienkartinės sumos per dieną mokėtiną dydį, padauginus iš sunkumo koeficiento ir kintamojo „n“. Pagal 2022 m. komunikatą ši standartinė fiksuoto dydžio suma yra 909 EUR. Nagrinėjamu atveju sunkumo koeficientas yra 9. Kintamasis „n“ yra 0,17. Tuo remiantis darytina išvada, kad vienkartinės sumos dydis yra 1 390,77 EUR per dieną.

49 Todėl turi būti nustatyta 958 240,53 EUR vienkartinė suma.

50 Slovėnijos Respublika mano, kad tokia suma yra per didelė.

51 Visų pirma, kiek tai susiję su sunkumo koeficientu, Direktyvos 2018/1972 neperkėlimo į Slovėnijos teisę poveikis bendriesiems ir privatiems interesams nėra toks svarbus, kaip teigia Komisija.

52 Slovėnijos Respublika tvirtina, kad 2022 m. kovo 18 d. pateikė Komisijai atitikties lentelę, kurioje išvardijo Slovėnijos teisės nuostatas, kuriomis užtikrintas dalinis šios direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę. Dėl šių nuostatų įgyvendinimo minėtos direktyvos neperkėlimo poveikis yra mažesnis, nei nurodė Komisija.

53 Be to, nuolatinės Slovėnijos Respublikos pastangos kuo greičiau pasiekti Direktyvos 2018/1972 tikslus taip pat matyti iš šios valstybės narės nuolatinės pažangos priskiriant ją prie Komisijos parengto lyginamojo indekso DESI (*Digital Economy and Society Index*) (skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas), kuriuo stebima bendra skaitmeninimo padėtis Sąjungoje ir kiekvienos valstybės narės skaitmeninio konkurencingumo pažanga.

54 Toliau dėl pažeidimo trukmės koeficiento Slovėnijos Respublika tvirtina, kad, priešingai nei pagal Komisijos naudotą metodą, siekiant nustatyti šią trukmę reikia atsižvelgti ne į laikotarpį, prasidedantį kitą dieną po nagrinėjamoje direktyvoje nustatyto perkėlimo termino pabaigos, o – pagal jurisprudenciją – į laikotarpį, kuris prasideda nuo dienos, kai pasibaigia pagrįstoje nuomonėje nustatytas terminas.

55 Galiausiai dėl kintamojo „n“ Slovėnijos Respublika remiasi visų pirma 2022 m. sausio 20 d. Sprendimo *Komisija / Graikija (Valstybės pagalbos susigrąžinimas – Feronikelis)* (C-51/20, EU:C:2022:36) 111–117 punktais teigdama, kad Komisija klaidingai atsižvelgė į šios valstybės narės institucinę svarbą Sąjungoje ir taikė šio sprendimo 43 punkte nurodytame Komunikate 2019/C 70/01 numatytą koregavimo koeficientą 4,5.

56 Komisija atsikerta, kad, kiek tai susiję su atitinkamo pažeidimo sunkumu, ji, atsižvelgdama į dalinį perkėlimą į nacionalinę teisę, apie kurį pranešė Slovėnijos Respublika, pasiūlė taikyti koeficientą 9. Iš tiesų šešių Direktyvos 2018/1972 straipsnių (jų yra 127) perkėlimas nepateisina mažesnio sunkumo koeficiento taikymo, juo labiau, kad visi šie straipsniai, kuriuos Slovėnijos Respublika nurodo savo atsiliepime į ieškinį, negali būti laikomi užtikrinančiais visišką perkėlimą. Be to, tai, kad Slovėnijos Respublika pakilo DESI lyginamojo indekso klasifikacijoje, neturi reikšmės nustatant šio pažeidimo sunkumą.

57 Be to, kiek tai susiję su pažeidimo trukme, Komisija primena, kad pagal 2005 m. komunikato 17 punktą ir 2011 m. komunikato 27 ir 31 punktus laikotarpis, į kurį reikia atsižvelgti nustatant šią trukmę ir apskaičiuojant jos koeficientą, yra laikotarpis nuo kitos dienos po aptariamoje direktyvoje nustatyto perkėlimo termino pabaigos iki dienos, kurią Komisija nusprendė kreiptis į Teisingumo Teismą.

58 Tai netrukdo Teisingumo Teismui atsižvelgti į kitą laikotarpį ir iš tiesų jis nustato įsipareigojimų neįvykdymo trukmę, jo pabaigos diena laikydamas dieną, kurią jis įvertina faktines aplinkybes, o ne dieną, kurią Komisija į jį kreipėsi. Kadangi pastaroji negali remtis šia pirmąja data, nustatydama šią trukmę ir apskaičiuodama koeficientą ji turi naudoti kitas pradžios ir pabaigos datas.

59 Komisija mano, kad apskaičiuojant šį koeficientą reikia atsižvelgti į visą laikotarpį, praėjusį nuo atitinkamos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę termino pabaigos. Bylose dėl įsipareigojimų neįvykdymo atsižvelgimu į pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigos datą siekiamas tikslas yra nustatyti įsipareigojimų neįvykdymo buvimą tą konkrečią dieną, tam, kad būtų įrodytas įsipareigojimų neįvykdymas, kaip jis suprantamas pagal SESV 260 straipsnio 1 dalį. Paprastai įsipareigojimų neįvykdymo trukmė neapsiriboja minėta data, bet apima visą pažeidimo laikotarpį, kuris prasidėjo ne tik pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigos dieną, bet nuo atitinkamos direktyvos perkėlimo termino pabaigos dienos. Todėl negalima teigti, kad įsipareigojimų neįvykdymas prasideda tik pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui.

60 Toks požiūris atitinka vienodo požiūrio principą. Jei įsipareigojimų neįvykdymo pradžios data, į kurią reikia atsižvelgti apskaičiuojant trukmės koeficientą ir skiriant sankciją, būtų pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigos data, šio įsipareigojimų neįvykdymo trukmė priklausytų nuo ikiteisminės procedūros trukmės. Tai galėtų lemti skirtingą požiūrį į valstybes nares, kurioms taikomas tas pats perkėlimo į nacionalinę teisę terminas.

61 Komisija taip pat pabrėžia, kad data, kuri yra reikšminga nustatant pažeidimo trukmę, priklauso nuo šio pažeidimo dalyko. Per SESV 260 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą tai yra Teisingumo Teismo sprendimo neįvykdymas, todėl reikšmingas laiko atskaitos taškas yra šio sprendimo paskelbimo data. Tačiau šio 260 straipsnio 3 dalyje numatytos procedūros atveju pažeidimas pasireiškia tuo, kad valstybė narė nepranešė apie direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, todėl reikšmingas laiko atskaitos taškas yra data, nuo kurios ši valstybė narė neįvykdė įsipareigojimo pranešti apie šias perkėlimo priemones.

62 Triplike Slovėnijos Respublika tvirtina, kad piniginės baudos skyrimas nebėra pateisinamas, nes 2022 m. lapkričio 10 d. Direktyva 2018/1972 buvo visiškai perkelta į Slovėnijos teisę.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

63 Kadangi, kaip matyti iš šio sprendimo 32 punkto, nustatyta, kad pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, kurį Komisija pratęsė, Slovėnijos Respublika nepranešė Komisijai apie visiško Direktyvos 2018/1972 perkėlimo priemones, kaip tai suprantama pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį, taip konstatuotas įsipareigojimų neįvykdymas patenka į šios nuostatos taikymo sritį.

64 Remiantis suformuota jurisprudencija, įpareigojimo sumokėti vienkartinę sumą pagal šią nuostatą tikslas grindžiamas atitinkamos valstybės narės pareigų nevykdymo pasekmių privatiems ir viešiesiems interesams vertinimu, pavyzdžiui, kai įsipareigojimai buvo nevykdomi ilgą laiką (šiuo klausimu žr. 2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 54 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

65 Dėl galimybės nagrinėjamu atveju įpareigoti sumokėti vienkartinę sumą primintina, kad Teisingumo Teismas, atsižvelgdamas į nagrinėjamos bylos aplinkybes ir, kaip pats mano, reikalingą įtikinimo ar atgrasymo lygį, kiekvienoje byloje turi nustatyti tinkamas pinigines sankcijas pirmiausia tam, kad būtų užkirstas kelias kartoti panašius Sąjungos teisės pažeidimus (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 69 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

66 Šioje byloje reikia konstatuoti, kad, nepaisant to, jog per visą ikiteisminę procedūrą Slovėnijos Respublika bendradarbiavo su Komisijos tarnybomis ir teikė joms informaciją apie priežastis, kurios jai trukdė perkelti Direktyvą 2018/1972 į Slovėnijos teisę, teisinių ir faktinių aplinkybių visuma, susijusi su konstatuotu įsipareigojimų neįvykdymu, t. y. nepranešimas apie priemones, būtinas šiai direktyvai visiškai perkelti, pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui ir net šio ieškinio pareiškimo dieną, yra požymis, jog veiksmingai analogiškų Sąjungos teisės pažeidimų pasikartojimo prevencijai ateityje užtikrinti gali prireikti imtis atgrasomosios priemonės, kaip antai įpareigojimo sumokėti vienkartinę sumą (pagal analogiją žr. 2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 70 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

67 Todėl reikia įpareigoti Slovėnijos Respubliką sumokėti vienkartinę sumą.

68 Dėl vienkartinės sumos, kurią šiuo atveju reikia skirti, apskaičiavimo reikia priminti, kad naudodamasis savo diskrecija šioje srityje, kuri apibrėžta Komisijos pasiūlymuose, Teisingumo Teismas turi nustatyti vienkartinės sumos, kurią valstybė narė gali būti įpareigota sumokėti pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį, dydį taip, kad, pirma, ji atitiktų aplinkybes ir, antra, būtų proporcinga padarytam pažeidimui. Tarp šiuo klausimu svarbių veiksnių yra konstatuoto pažeidimo sunkumas, jo trukmė ir atitinkamos valstybės narės pajėgumas mokėti (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 73 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

69 Visų pirma dėl pažeidimo sunkumo primintina, kad pareiga patvirtinti nacionalines priemones, kad būtų užtikrintas visiškas direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę, ir pareiga pranešti apie šias priemones Komisijai yra esminiai valstybių narių įsipareigojimai siekiant užtikrinti visišką Sąjungos teisės veiksmingumą, todėl šių įsipareigojimų neįvykdymas laikytinas sunkiu (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 74 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

70 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 32 punkto, pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, kurį Komisija pratęsė, t. y. 2022 m. vasario 23 d., Slovėnijos Respublika neįvykdė jai pagal Direktyvą 2018/1972 tenkančių perkėlimo į nacionalinę teisę įsipareigojimų, todėl visiškas Sąjungos teisės veiksmingumas nebuvo užtikrintas. Šio įsipareigojimų neįvykdymo sunkumą padidina aplinkybė, kad tą dieną Slovėnijos Respublika dar nebuvo pranešusi apie jokias šios direktyvos perkėlimo priemones.

71 Be to, kaip pažymi Komisija, Direktyva 2018/1972 yra pagrindinis pagal teisėkūros procedūrą priimtas aktas elektroninių ryšių srityje.

72 Konkrečiai kalbant, pagal Direktyvos 2018/1972 1 straipsnio 1 dalį ši direktyva „nustato suderintą elektroninių ryšių tinklų, elektroninių ryšių paslaugų, susijusių priemonių ir susijusių paslaugų reguliavimo sistemą ir tam tikrus galinių įrenginių aspektus. Ji nustato nacionalinių reguliavimo institucijų ir, kai taikytina, kitų kompetentingų institucijų užduotis ir procedūras, siekiant užtikrinti, kad reguliavimo sistema būtų suderintai taikoma visoje Sąjungoje“.

73 Be to, pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalį šia direktyva siekiama, viena vertus, elektroninių ryšių tinkluose ir paslaugose įgyvendinti vidaus rinką, kurioje įdiegiami ir įsisavinami itin didelio pralaidumo tinklai, užtikrinama tvari konkurencija, elektroninių ryšių paslaugų sąveika, prieinamumas, tinklų ir paslaugų saugumas ir nauda galutiniams naudotojams, ir, kita vertus, užtikrinti, kad visoje Sąjungoje būtų teikiamos geros kokybės, įperkamos viešai prieinamos paslaugos veiksmingos konkurencijos ir laisvo pasirinkimo sąlygomis, reglamentuoti tokius atvejus, kai rinka nepakankamai tenkina galutinių naudotojų, įskaitant neįgalius naudotojus, poreikius naudotis paslaugomis vienodomis sąlygomis su kitais, ir nustatyti reikiamas galutinių naudotojų teises.

74 Galiausiai, kaip matyti iš Direktyvos 2018/1972 2 ir 3 konstatuojamųjų dalių, ja iš dalies keičiama iki jos priėmimo galiojusi reguliavimo sistema, siekiant atsižvelgti į technologijų ir rinkos pokyčius.

75 Kaip teisingai teigia Komisija, tai, kad Slovėnijos Respublika neperkėlė Direktyvos 2018/1972, visų pirma kenkia reguliavimo praktikai visoje Sąjungoje, kiek tai susiję su elektroninių ryšių sistemos valdymu, spektro leidimais ir patekimo į rinką taisyklėmis. Taigi įmonės negali naudotis nuoseklesnėmis ir nuspėjamomis esamo spektro naudojimo teisių suteikimo ar jų atnaujinimo procedūromis ir numatyti reguliavimo, kylančio iš minimalios 20 metų spektro naudojimo licencijų galiojimo trukmės. Tokie trūkumai daro tiesioginę įtaką itin didelio pralaidumo tinklų prieinamumui ir diegimui Sąjungoje. Be to, vartotojai negali pasinaudoti tam tikra apčiuopiama nauda, kuri jiems suteikiama pagal šią direktyvą, pavyzdžiui, sprendimais, susijusiais su įperkamų ryšių paslaugų teikimu, reikalavimu suteikti jiems aiškią informaciją apie sutartis, įpareigojimu taikyti skaidrius tarifus, tinklo teikėjų pakeitimo supaprastinimu siekiant skatinti palankesnes mažmenines kainas ir operatorių pareiga suteikti galutiniams naudotojams su negalia lygiavertes galimybes naudotis ryšių paslaugomis.

76 Antra, dėl pažeidimo trukmės reikia priminti, kad ji iš esmės turi būti vertinama atsižvelgiant į datą, kada Teisingumo Teismas vertina faktines aplinkybes, ir kad šis faktinių aplinkybių vertinimas turi būti laikomas atliktu proceso pabaigos dieną (šiuo klausimu žr. 2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 79 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

77 Dėl laikotarpio, į kurį reikia atsižvelgti nustatant vienkartinę sumą, skirtiną pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį, pradžios Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad, kitaip nei periodinės baudos už kiekvieną dieną atveju, data, į kurią reikia atsižvelgti siekiant įvertinti nagrinėjamo įsipareigojimų nevykdymo trukmę, yra ne pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaiga, bet diena, kurią baigiasi atitinkamoje direktyvoje nustatytas perkėlimo terminas (šiuo klausimu žr. 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Komisija / Rumunija (Kova su pinigų plovimu)*, C-549/18, EU:C:2020:563, 79 punktą ir 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Komisija / Airija (Kova su pinigų plovimu)*, C-550/18, EU:C:2020:564, 90 punktą).

78 Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad pasibaigus Direktyvos 2018/1972 124 straipsnyje numatytam perkėlimo į nacionalinę teisę terminui, t. y. 2020 m. gruodžio 21 d., Slovėnijos Respublika nebuvo priėmusi įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų visiškam šios direktyvos perkėlimui užtikrinti, ir dėl to nebuvo pranešusi apie juos Komisijai.

79 Be to, pastabose dėl Komisijos reikalavimo patikslinimo Slovėnijos Respublika neginčija, kad Direktyvos 2018/1972 perkėlimas į Slovėnijos teisę gali būti laikomas užbaigtu 2022 m. lapkričio 10 d.

80 Vadinasi, šis įsipareigojimų neįvykdymas tęsėsi nuo 2020 m. gruodžio 22 d. iki 2022 m. lapkričio 11 d., t. y. 688 dienas, o tai yra labai ilgai.

81 Šiomis aplinkybėmis reikia atsižvelgti į tai, kad šią trukmę iš dalies galėjo lemti išimtinės aplinkybės, susijusios su COVID-19 pandemija. Slovėnijos Respublika teigia (ir tai neginčijama), kad dėl šių aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti ir kurios nepriklausė nuo jos valios, vėlavo teisėkūros procesas, būtinas Direktyvai 2018/1972 perkelti į nacionalinę teisę, todėl pailgėjo laikotarpis, kuriuo tęsėsi šis įsipareigojimų neįvykdymas.

82 Trečia, kiek tai susiję su atitinkamos valstybės narės pajėgumu mokėti, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad reikia atsižvelgti į šios valstybės narės BVP tą dieną, kai Teisingumo Teismas nagrinėja faktines aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Komisija / Rumunija (Kova su pinigų plovimu)*, C-549/18, EU:C:2020:563, 85 punktą ir 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Komisija / Airija (Kova su pinigų plovimu)*, C-550/18, EU:C:2020:564, 97 punktą).

83 Komisija siūlo atsižvelgti ne tik į Slovėnijos Respublikos BVP, bet ir į jos institucinę svarbą Sąjungoje, išreikštą vietų, kurias ši valstybė narė turi Europos Parlamente, skaičiumi. Komisija taip pat mano, kad siekiant užtikrinti sankcijų, kurias ji Teisingumo Teismo prašo skirti šiai valstybei narei, proporcingumą ir atgrasomąjį pobūdį, reikia taikyti koregavimo koeficientą 4,5.

84 Vis dėlto Teisingumo Teismas neseniai labai aiškiai nurodė, kad, viena vertus, atsižvelgti į atitinkamos valstybės narės institucinę svarbą neatrodo būtina siekiant užtikrinti pakankamai atgrasomą poveikį ir paskatinti šią valstybę narę pakeisti savo dabartinį ar būsimą elgesį ir, kita vertus, Komisija neįrodė objektyvių kriterijų, kuriais remdamasi nustatė koregavimo koeficientą 4,5 (šiuo klausimu žr. 2022 m. sausio 20 d. Sprendimo *Komisija / Graikija (Valstybės pagalbos susigrąžinimas – Feronikelis)*, C-51/20, EU:C:2022:36, 115 ir 117 punktus).

85 Atsižvelgiant į visas šios bylos aplinkybes ir į Teisingumo Teismui SESV 260 straipsnio 3 dalyje (kurioje numatyta, kad šis teismas, kiek tai susiję su jo skiriama vienkartine suma, negali viršyti Komisijos nurodytos sumos) pripažintą diskreciją reikia konstatuoti, kad siekiant veiksmingai užkirsti kelią ateityje kartotis pažeidimams, kurie būtų analogiški Direktyvos 2018/1972 124 straipsnio pažeidimui ir darytų poveikį visiškam Sąjungos teisės veiksmingumui, yra pagrįsta nurodyti sumokėti 800 000 EUR vienkartinę sumą.

86 Taigi reikia įpareigoti Slovėnijos Respubliką sumokėti Komisijai 800 000 EUR vienkartinę sumą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

87 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Pagal šio reglamento 141 straipsnio 1 dalį šaliai, kuri atsisako ieškinio, nurodoma padengti išlaidas, jei kita šalis to reikalavo savo pastabose dėl ieškinio atsisakymo. Vis dėlto šio 141 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad ieškinio atsisakiusios šalies prašymu išlaidas padengti gali būti nurodyta kitai šaliai, jei tai atrodo pateisinama, atsižvelgiant į pastarosios elgesį. Galiausiai pagal šio 141 straipsnio 4 dalį, jeigu nėra reikalaujama priteisti bylinėjimosi išlaidų, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

88 Nagrinėjamu atveju, nors Komisija reikalavo priteisti iš Slovėnijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas ir nors įsipareigojimų neįvykdymas buvo konstatuotas, ši institucija iš dalies atsisakė ieškinio ir neprašė, kad ši valstybė narė padengtų su šiuo ieškiniu susijusias bylinėjimosi išlaidas. Be to, savo pastabose dėl Komisijos ieškinio atsisakymo minėta valstybė narė neprašė priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidų.

89 Atsižvelgiant į tai, reikia pažymėti, kad Komisijos ieškinio atsisakymą lėmė Slovėnijos Respublikos elgesys, nes ši valstybė narė visiško Direktyvos 2018/1972 perkėlimo priemones priėmė ir apie jas pranešė Komisijai tik po to, kai buvo pareikštas šis ieškinys, ir kad būtent dėl tokio elgesio šios institucijos prašymas įpareigoti minėtą valstybę narę sumokėti periodinę baudą neteko dalyko ir Komisija jį atsiėmė.

90 Šiomis aplinkybėmis ir nesant galimybės tinkamai atskirti bylinėjimosi išlaidų, susijusių su šio sprendimo 32 punkte konstatuotu įsipareigojimų neįvykdymu, ir bylinėjimosi išlaidų, susijusių su daliniu Komisijos ieškinio atsisakymu, reikia nuspręsti, kad Slovėnijos Respublika padengia savo ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nusprendžia:

1. **Pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, kurį Europos Komisija pratęsė, nepriėmusi įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas, įgyvendinti, taigi ir nepranešusi apie šias nuostatas Komisijai, Slovėnijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 124 straipsnio 1 dalį.**

2. **Įpareigoti Slovėnijos Respubliką sumokėti Europos Komisijai 800 000 EUR vienkartinę sumą.**

3. **Slovėnijos Respublika padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.